

Centraal Justitieel Incassobureau
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Stand van de Uitvoering

Centraal Justitieel Incassobureau

Stand van de Uitvoering

Centraal Justitieel Incassobureau

Voorwoord

In deze Stand van de uitvoering (verder: Stand) van het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) informeer ik uw Kamer over de ontwikkelingen in de uitvoering van het CJIB vanuit een aantal belangrijke thema's waar wij aan werken en relevante dilemma's of knelpunten die zich daarin voordoen. Dit is het tweede jaar dat wij als organisatie een Stand opleveren. Sommige thema's zijn nieuw, andere zijn nog steeds actueel. Signalen, knelpunten of dilemma's doen zich gedurende het jaar voor. Mijn organisatie agendeert en bespreekt deze proactief intern en met eigenaar en opdrachtgever als dat nodig is. Deze samenwerking is goed en we werken samen aan oplossingen. Als we knelpunten zelf kunnen oplossen in onze processen of dienstverlening, dan doen we dat ook of maken daar afspraken over. We streven er naar systematisch te luisteren wat er speelt binnen en buiten de organisatie en opvolging te geven aan signalen waar dit kan en moet.

Het jaar 2022 was een bewogen jaar met ingrijpende maatschappelijke ontwikkelingen. Onze bijdrage aan het terugdringen van de schuldenproblematiek in Nederland is nog belangrijker geworden. Een van onze doelen hierbij is om richting inwoners van Nederland als één overheid klaar te staan. Om persoonsgericht te handelen en met een menselijke maat. Eén van de belangrijke vraagstukken daarbij is het mogelijk maken van gegevensuitwisseling en -deling. Randvoorwaarde om ook als Rijksincasso-organisatie samen met anderen proactieve dienstverlening te kunnen bieden bij schulden en als één overheid te handelen. Daarnaast werkt het CJIB als regisseur en verbinder in de executieketen intensief samen met vele ketenpartners. Dit biedt ons de kans om in nauwe samenwerking met ketenpartners, de ketenprestaties bij de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen verder te verbeteren. De maatschappelijke urgentie van een goed functionerende strafrechtketen is onverminderd groot. We benadrukken met elkaar wel dat de complexiteit en ketenafhankelijkheden continu vragen om voldoende tijd, ruimte en aandacht om in de samenwerking tot het oplossen van vraagstukken en zorgvuldige implementatie van wetgeving en beleid te komen.

In toenemende mate (zie ook de Staat van de Uitvoering¹) wordt onderkend dat de uitvoering geen sluitstuk is van beleid en wetgeving, maar de uitvoering een belangrijke gesprekspartner is bij de start van nieuwe wetgeving en beleid of aanpassing daarvan. Op basis van de kennis, ervaring en zicht op maatschappelijke impact, treden we als publieke dienstverleners bovendien steeds meer als een belangrijke initiator richting politiek, beleid en wetgeving op om onderwerpen te adresseren. Publieke dienstverlening is een zaak van ons allemaal: van de uitvoering, van wetgeving, van beleid en politiek.

Betrouwbaarheid en veiligheid vragen forse inspanningen van de uitvoering. De digitale transformatie stelt ons als organisatie voor (nieuwe) uitdagingen. Inspelen op een toegenomen dreigingsniveau en borgen van veiligheid van onze mensen staan hoog op de agenda. Verantwoord en transparant gebruik van data en duurzaam informatiebeheer stellen hoge eisen aan de ontwikkeling van

¹ Bron: Staat van de Uitvoering 2022 zoals op 18 januari 2023 is aangeboden aan de Tweede Kamer.

nieuwe dienstverlening en vernieuwing en vervanging van bestaande IT. Het is daarin steeds zoeken naar een juiste balans tussen (beleids)ambitie en basis op orde.

Dat ons werk altijd raakt aan het leven van mensen zien we ook als werkgever. De dynamiek van de Nederlandse arbeidsmarkt zien we in 2022 terug in onze organisatie. Personeel is daarom een belangrijk speerpunt. In de komende jaren zullen we dan ook verder investeren op het vinden en behouden van collega's, die bij willen dragen aan een innovatieve organisatie en recht willen doen aan de samenleving. Bovenal ben ik trots op onze mensen die zich dagelijks inzetten voor een veilige en rechtvaardige samenleving.

Ik nodig u graag uit om met ons in gesprek te gaan over de geconstateerde knelpunten en/of uw reflecties op deze Stand met ons te delen. Tot slot wil ik u attenderen op het CJIB jaarbericht 2022 waarin we mooie, betekenisvolle voorbeelden en resultaten laten zien wat we doen voor de samenleving en mensen.

Albert Hazelhoff
Algemeen Directeur CJIB

Inleiding

Als onderdeel van de Rijksoverheid en het Ministerie van Justitie en Veiligheid werkt het CJIB aan een veilige en rechtvaardige samenleving. Het CJIB vormt een belangrijke schakel in het borgen van de rechtsstaat in Nederland. Het CJIB is het inning- en incassogezicht van de overheid en is de regisseur binnen de executieketen. Hiermee levert het CJIB een belangrijke bijdrage aan de geloofwaardigheid en het gezag van de overheid. Ieder mens moet erop kunnen rekenen dat beslissingen van de rechterlijke machten overheden, maatregelen, sancties en heffingen daadwerkelijk worden uitgevoerd en/of geïnd. Met aandacht voor het maatschappelijk belang en persoonlijke omstandigheden. Ons werk raakt mensen. Het heeft impact op mensen, maar is in het belang van de samenleving altijd noodzakelijk.

Persoonsgerichte uitvoering waarin de mens centraal staat

In de eerste proeve van de Stand van de uitvoering 2021 was een belangrijk thema de persoonsgerichte uitvoering waarin de mens centraal staat. We hebben in de afgelopen periode het betaalgemak verder vergroot door steeds meer mogelijkheden beschikbaar stellen, bijvoorbeeld door middel van een QR-code op bepaalde brieven waardoor snel en gemakkelijk betaald kan worden. Als regisseur in de executieketen is een belangrijke stap gezet samen met de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) met het inrichten van geautomatiseerd berichtenverkeer. Ook is een

ketendashboard in ontwikkeling, in samenwerking met de ketenpartners, waardoor er groeiend inzicht is in de belangrijkste prestaties van de executieketen. In 2023 wordt ingezet op het operationaliseren van deze informatie in de regio's en worden tevens door het CJIB knelpunten gedetecteerd en waar mogelijk opgelost. Deze voorbeelden leveren een bijdrage aan een snelle, zekere en goed geïnformeerde tenuitvoerlegging. Ook is in 2022 gestart met het informeren en raadplegen van slachtoffers bij re-integratieverloven. Een belangrijke taak waarmee slachtoffers passend worden geholpen en voldoende aandacht wordt besteed aan de beschermingsbehoefte. Tot slot wordt de start van de ontwikkeling van klantonderzoek (opzetten) benoemd. Een belangrijk instrument om in de toekomst systematisch en structureel te kunnen luisteren naar signalen over onze dienstverlening, maar ook de effecten van beleid op mensen te achterhalen en hier op te acteren.

In verbinding: samen voor mens en maatschappij als één overheid

In het kader van de Rijksincasso-aanpak biedt het CJIB samen met DUO en CAK sinds 1 december 2022 de mogelijkheid om voor meerdere betalingsachterstanden de Betalingsregeling Rijk af te sluiten. Hiervoor worden gegevens van mensen afkomstig van DUO en CAK binnen het CJIB gecombineerd. Dit is mogelijk omdat CAK en DUO hun vorderingen aan het CJIB overdragen. Een belangrijke mijlpaal in het kader van passende dienstverlening bij schulden, waarbij mensen dit via één ingang kunnen regelen. Ten behoeve van inzicht en overzicht bieden aan mensen van schulden bij overheidsinstanties, is een impactanalyse voor een Vorderingenoverzicht Rijk uitgevoerd. Hiermee wordt eveneens een belangrijke bijdrage geleverd aan de Kabinetsaanpak geldzorgen armoede en schulden². In 2023 wordt hier samen met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en andere organisaties verder aan gewerkt.

Deskundige en betrouwbare uitvoering

Naast deze inhoudelijke thema's is er blijvende aandacht voor de deskundige en betrouwbare uitvoering middels o.a. bewustwordingsactiviteiten en werkzaamheden op het terrein van security en informatiebeveiliging.

Stand van de uitvoering 2022

In deze Stand behandelen we vanuit twee hoofdthema's de dilemma's en knelpunten, te weten:

1. Persoonsgerichte uitvoering met mens en maatschappij centraal en als één overheid

We staan stil bij de samenwerking en verbinding die nodig is in de publieke dienstverlening en welke uitdagingen, knelpunten vanuit dat perspectief door ons worden ervaren. Daarnaast besteden we aandacht aan de maatschappelijke effecten en de behoefte die daar uit voortvloeit aan wettelijke basis, bijvoorbeeld voor gegevensdeling.

2. Deskundige en betrouwbare uitvoering

We staan stil bij de algemene uitdagingen op het gebied van continuïteit, betrouwbaarheid en veiligheid. Ook de knelpunten in capaciteit, kennis en deskundigheid in relatie tot de huidige arbeidsmarktkrapte wordt benoemd.

Zoals in het voorwoord aangegeven staat in het jaarbericht CJIB 2022 wat het CJIB afgelopen jaar heeft gerealiseerd en is een cijfermatig beeld van onze dienstverlening opgenomen.

² Kamerbrief 12 juli 2022, Aanpak geldzorgen armoede en schulden.

Persoonsgerichte uitvoering met mens en maatschappij centraal en als één overheid

In de eerste proeve van de stand van de uitvoering is de opgave en transitie die we als organisatie en overheid doormaken toegelicht: de mens centraal en een persoonsgerichte dienstverlening en uitvoering. Dit vereist inzet tot in de haarvaten van (de) organisatie(s). In de inleiding en met verwijzing naar het jaarbericht 2022, is geschetst welke resultaten zijn bereikt waarmee de mens in de (gezamenlijke) dienstverlening in toenemende mate centraal komt te staan.

De urgentie en noodzaak om hierin als CJIB en als gezamenlijke overheid in door te ontwikkelen is groot. Tegelijkertijd moet het ook zorgvuldig. Urgentie en zorgvuldige transitie met een lange(re) adem staan per definitie op gespannen voet. De complexiteit en (keten)afhankelijkheden zijn bovendien fors. Het is aan ons daar continu aandacht voor te hebben.

Publieke dienstverlening: een zaak van ons allemaal

In de dagelijkse uitvoering merkt het CJIB dat als er gesproken wordt over dienstverlening veelal direct gekeken wordt naar de publieke dienstverleners. Dit is natuurlijk terecht. Echter, publieke dienstverlening is ook zaak voor de politiek, beleid, wetgeving en de maatschappij en mensen zelf. Het belang van een goede samenwerking als systeem met een goed werkende feedbackloop wil het CJIB dan ook

benadrukken. Dit vereist dat de uitvoering in een vroeg stadium al is betrokken bij nieuwe wetgeving en beleid en/of bijstelling daarvan. Andersom moet het CJIB soms ook als startpunt fungeren wanneer gesignaleerd wordt dat wetgeving of beleid niet (voldoende) werkt of tot ongewenste effecten leidt. Het adresseren van de gesignaleerde (nieuwe) effecten die optreden in de uitvoering en/of maatschappij vindt plaats in het gesprek in de driehoek tussen opdrachtgever, eigenaar en het CJIB als opdrachtnemer. Een punt dat het CJIB opmerkt, is dat het onderscheid tussen de verhogingssystematiek van geldboetes in het administratiefrechtelijke verkeersdomein en strafrechtelijke domein substantieel is, vanwege verschil in wettelijke basis.

Signalen uit maatschappij/publieke dienstverlening

Mogelijkheid vervangende taakstraf in plaats van vervangende hechtenis

Uit onderzoek van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) blijkt dat in ca. 10 % van de gevallen een geldboetevonnissen wordt afgedaan door middel van vervangende hechtenis³. Deels gaat het daarbij om personen die de geldboete niet kunnen betalen. Het idee is dat de vervangende taakstraf als extra sanctiemogelijkheid voor de rechter of ten tijde van de tenuitvoerlegging daar een oplossing voor zou kunnen zijn. Bij de beoordeling van de effectiviteit zijn ook andere aspecten van belang, vergelding, toegevoegde waarde als sanctiemogelijkheid, voorkomen van detentie(schade) en recidive, snelle en zekere tenuitvoerlegging. Om dit te beproeven zou een pilot kunnen worden uitgevoerd. Hierover wordt nagedacht in samenwerking met het OM, 3RO en het departement. Randvoorwaarde is dat er eerst experimenteerwetgeving komt. Die kan mogelijk in het bredere verband van "Slimmer Straffen" tot stand worden gebracht.

Meer maatwerk kunnen toepassen door ruimte in beëindigingsmogelijkheden

Het CJIB wil in de uitvoering recht doen aan de belangen van slachtoffers, de maatschappij en veroordeelden en handelt in lijn met de executieplicht voor strafrechtelijke sancties. Politiek en maatschappelijk bestaat er veel aandacht voor hardheden. In het coalitieakkoord is aangegeven dat in de uitvoering ruimte moet zijn "om af te wijken als de gevolgen voor mensen onevenredig groot zijn". Vanuit meerdere handelingsperspectieven gezien, zijn eenduidige en heldere mogelijkheden voor beëindiging van sancties in bijzondere situaties gewenst. Te denken valt aan ambtshalve gratie, de hardheidsclausule geldboetevonnissen, beëindigingsbevoegdheid niet-uitvoerbare taakstraffen en kwijtschelden van verhogingen. Het CJIB wil deze mogelijkheden nader verkennen zodat door maatwerk toe te passen het persoonsgericht handelen wordt vergroot, en tegelijkertijd nog steeds recht wordt gedaan aan de tenuitvoerlegging van straffen.

Het CJIB is dus geen sluitstuk maar ook in toenemende mate een beginpunt. In de Staat van de Uitvoering is ook opgeroepen de uitvoering in een vroeg stadium te betrekken bij de beleidsvorming. Dit systeem is in ontwikkeling en de stand is één van de instrumenten die hieraan bijdraagt, maar zeker niet het enige. Het nieuwe Beleidskompas ondersteunt deze boodschap en heeft ook

impact op het CJIB. Er zal dus ruimte moeten zijn om te investeren in deze nieuwe samenwerkingscultuur.

Burgerperspectief én maatschappelijk perspectief in wet- en regelgeving en ketenprioriteiten

Het hiervoor genoemde betekent ook dat de kennis van de uitvoering een vertaling vraagt naar beleid en wetgeving. Burgerperspectief daarin een plek geven is daarbij van groot belang, zeker waar meerdere departementen en/of organisaties betrokken zijn en diverse wettelijke (beperkende) grondslagen gelden.

Ook is het maatschappelijk perspectief een kritische factor bij het bepalen van beleidsprioriteiten en beschikbaar stellen van middelen. Als voorbeeld noemen we de tenuitvoerlegging als integraal onderdeel van de strafrechtketen. De effecten van maatregelen, interventies en prioriteitsstelling in de opsporing, vervolging en berechting, hebben ontegenzeggelijk, integraal en direct effect op de tenuitvoerlegging en de prestaties van de keten en daarmee de publieke waarde. Voldoende tijd, ruimte, aandacht en middelen voor de gehele strafrechtketen is dan ook cruciaal.

Gegevensuitwisseling is nodig voor grote maatschappelijke opgaven en werkelijk centraal zetten van de mens

In de staat van de uitvoering is eveneens benoemd dat de uitwisseling van gegevens tussen uitvoerders essentieel is om publieke dienstverlening in ketens mogelijk te maken. Het CJIB heeft hier vanuit haar rol als Rijksincasso-organisatie en regisseur in de executieketen dagelijks mee te maken. Zonder de juiste gegevensdeling blijven situaties die leiden tot problematische situaties en écht vragen om een (gezamenlijke) oplossing onzichtbaar. In de eerste plaats vraagt goede, betrouwbare, actuele, vindbare informatie om forse inspanningen en zijn de ketenafhankelijkheden groot. Veel vraagstukken op het terrein van gegevensuitwisseling hebben dan ook niet alleen te maken met beperkende wetgeving, maar het vraagt ook om goede samenwerking en dat verbinding met ketenpartners en andere overheden tot stand worden gebracht en geïnvesteerd wordt in governance, processen, de kwaliteit van gegevens, afspraken, berichtenverkeer en IT.

Dit is echter niet voldoende. Ontbreken van wettelijke grondslagen kan in de uitvoering leiden tot knelpunten of in de weg staan om mensen (verder) te helpen in situaties die vragen om gezamenlijk optreden of een passende oplossing.

³ Bron: Extern onderzoek universiteit Leiden, faculteit Rechtsgeleerdheid: Vervangende taakstraf bij het niet betalen van een geldboete, 2021.

Proactieve dienstverlening bij schulden bemoeilijkt vanwege belemmering gegevensdeling

Het CJIB heeft zoals in de inleiding benoemd samen met DUO en CAK sinds 1 december 2022 de mogelijkheid om voor meerdere betalingsachterstanden de Betalingsregeling Rijk af te sluiten. Dat betekent op hoofdlijnen dat mensen met vorderingen van het CJIB, DUO en het CAK (boete onverzekerden) een gezamenlijke betalingsregeling kunnen afsluiten bij het CJIB. Hiervoor worden gegevens van mensen afkomstig van DUO en CAK binnen het CJIB gecombineerd. Dit is mogelijk omdat CAK en DUO hun vorderingen aan het CJIB overdragen. Een belangrijke mijlpaal, maar vanuit de Rijksincasso-aanpak willen we vervolgstappen zetten. Ook de Belastingdienst en Toeslagen kijken nu of en hoe ze hierop kunnen aansluiten. Dit wordt in CRI-verband uitgewerkt. Twee op de drie mensen die een betaalachterstand heeft bij het CJIB heeft deze bijv. ook bij de Belastingdienst en/of Dienst Toeslagen. Dit blijkt uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), het CBS heeft in kaart gebracht hoeveel mensen er schulden hebben bij twee of meer Rijksorganisaties⁴. Het kunnen identificeren van deze personen wordt over het algemeen niet gecompliceerd door technologie, maar er kleven juridische vraagstukken aan. Het ontbreekt nu aan een wettelijke grondslag voor de identificatie en gegevenslevering aan andere instanties ten behoeve van gezamenlijke dienstverlening om schulden te voorkomen. Dit is een spanningsveld tussen enerzijds delen van informatie voor dienstverlening op maat en anderzijds privacywetgeving en verantwoordelijkheid om gewetensvol met informatie om te gaan. We onderzoeken hoe we (beperkte) gegevensuitwisseling mogelijk kunnen maken, binnen de wettelijke privacykaders en met oog voor de verantwoordelijkheid die het CJIB als Rijkspartij heeft als verwerker van persoonsgegevens. Bovenal pleiten we voor het creëren van een rechtsgrond zodat we deze mensen passend kunnen helpen in schuldensituaties die daarom vragen.

Het voorbeeld laat zien dat er belangrijke stappen worden gezet, maar ook dat er nog ontwikkeling noodzakelijk en gewenst is. In samenwerking met andere partijen onderzoekt het CJIB wat er mogelijk is. Tevens wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn om proactieve dienstverlening in het kader van schulden en de doorontwikkeling van Rijksincasso vorm te geven. Als dat wettelijke grondslagen zijn, zal hierover het gesprek met het departement en de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) worden geïnitieerd en wordt uw Kamer waar nodig om hulp gevraagd.

⁴ Bron: 'Betalingsachterstanden bij uitvoeringsorganisaties'
https://dashboards.cbs.nl/v3/SZW_Betalingsachterstanden/

Een deskundige en betrouwbare uitvoering

Het CJIB streeft een deskundige en betrouwbare uitvoering na, zodat we aan de verwachtingen van maatschappij, mensen en andere stakeholders kunnen (blijven) voldoen. Deskundige en betrouwbare uitvoering doen we niet alleen. Dit betekent dat om uitvoering te geven aan onze kerntaken de randvoorwaarden goed moeten zijn ingevuld. Twee van onze kernwaarden raken dan ook de begrippen deskundig en betrouwbaar. Dit is niet voor niets want voor het CJIB staan onze medewerkers centraal in de manier waarop we uitvoering geven aan onze kerntaken. Het invulling geven aan deze kernwaarden vindt het CJIB dan ook van groot belang. Door te anticiperen op nieuwe ontwikkelingen en beleid, onze kennis te vergroten en toe te passen, verhogen we onze deskundigheid. Daarnaast investeert het CJIB in het verhogen van de betrouwbaarheid van processen, systemen en data. Mede door het vergroten van de interne beheersing kan het CJIB een betrouwbare (keten)partner zijn.

Er zijn echter wel dilemma's die het CJIB tegenkomt bij het nastreven van een deskundige en betrouwbare uitvoering.

Deskundig

We zijn gedreven en nieuwsgierige vakmensen. We gebruiken in ons werk op een verantwoorde manier informatie en technologie, we anticiperen op ontwikkelingen en we streven doorlopend naar verbetering. Zo zijn we wendbaar, jagen we beleid aan en denken we in mogelijkheden.

Betrouwbaar

We staan voor kwaliteit, integriteit en rechtvaardigheid. Door de dingen die we doen goed te doen én door de goede dingen te doen. Door te verantwoorden wat we doen en waarom we dat doen. We leveren zo hoogwaardige publieke dienstverlening met oog voor de persoon.

Spanningsveld ambitie versus betrouwbare uitvoering

Nieuwe beleidsontwikkelingen en wetgeving geven een kans om de uitvoering betrouwbaarder te maken. Van belang hierbij is echter wel dat de driehoek tussen wetgeving – beleid – uitvoering vroegtijdig met elkaar in overleg is. In het vorige hoofdstuk is dit uitgebreid toegelicht. Als de uitvoering bij wetgevingstrajecten niet of pas laat (aan het eind) wordt betrokken, kan dit leiden tot wetgeving waarbij onvoldoende rekening is gehouden met uitvoeringsconsequenties of haalbaarheid. Uiteindelijk kan dit complexe uitvoeringsproblematiek met zich meebrengen waardoor het bieden van een betrouwbare uitvoering in het geding komt. Een ander punt wat hierbij speelt is een zorgvuldige implementatie van wetgeving of beleid. Hier heeft de uitvoering voldoende tijd en ruimte nodig, zeker als er ook sprake is van ketenafhankelijkheden en/of meerdere betrokken organisatie en een forse IT en/of personele impact. Uitgangspunt is dat de betrouwbaarheid van de uitvoering en daarmee het vertrouwen in de overheid niet in het geding mag komen. Kortom breng prioriteiten aan zodat wetgeving daadwerkelijk geïmplementeerd en geborgd wordt.

Ketenafhankelijkheden en samenwerking

De randvoorwaarden van voldoende tijd, middelen en vroegtijdige afstemming bij nieuw beleid en wetgeving is zoals gezegd nog meer van belang als er meerdere ketenpartners of organisaties betrokken zijn. Op 1 januari 2020 is de rol van het CJIB in de strafrechtketen aanzienlijk gewijzigd door het in werking treden van de wet Herziening tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen (Wet USB). Hiermee is de verantwoordelijkheid voor de executie van het OM overgedragen aan de minister, die het CJIB heeft aangewezen als operationeel ketenregisseur. De doelstellingen die hiermee beoogd zijn betreffen het sneller en zeker uitvoeren van straffen, het goed informeren van betrokkenen binnen en buiten de strafrechtketen en tenslotte een persoonsgerichte tenuitvoerlegging. Het CJIB werkt als operationeel ketenregisseur veel samen met ketenpartners. Dit biedt het CJIB de kans om in nauwe samenwerking met ketenpartners, de ketenprestaties bij de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen verder te verbeteren. De maatschappelijke urgentie van een goed functionerende strafrechtketen is onverminderd groot. Daarnaast heeft het CJIB een leidende rol binnen het programma Rijksincasso die ertoe leidt dat het CJIB ook buiten het justitiële domein haar expertise op het gebied van inning en incasso gaat inzetten. In deze samenwerkingsverbanden is het van belang dat er met elkaar kennis wordt uitgewisseld over de (keten)werkprocessen en manieren van werken. Hierin wil het CJIB altijd het belang van de mens centraal laten staan. Processen moeten hierbij de tenuitvoerlegging en/of procesuitvoering niet in de weg staan, maar juist ondersteunen. Aandacht en tijd voor de onderliggende en complexe IT-problematiek over de keten heen en in afstemming met de verschillende andere overheidsorganisaties is dan ook een vereiste. Van belang is dat het goede gesprek gevoerd wordt. De snelheid en zorgvuldigheid van het realiseren van nieuwe

werkprocessen dient gelijke tred te houden met ambities binnen en buiten het CJIB.

De urgentie en noodzaak staan buiten kijf, maar ook dat we het zorgvuldig moeten doen en daardoor tijd, aandacht en geld nodig hebben. Wij vinden het belangrijk dat de bewustwording over de impact op uitvoeringsorganisaties van de maatschappelijke opgave wordt vergroot en rekening gehouden wordt met een reëel transitie pad.

Kennis en capaciteit

Voor een deskundige en betrouwbare uitvoering zijn onze medewerkers cruciaal. Hun kennis en vaardigheden zijn van wezenlijk belang om de juiste beslissingen te kunnen nemen, de gewenste processen en systemen te kunnen bouwen en de meest optimale dienstverlening te kunnen bieden. Gelet op de huidige arbeidsmarkt is er sprake van knelpunten in zowel de kwalitatieve als kwantitatieve capaciteit. Dit gecombineerd met een toenemend takenpakket en maatschappelijke urgentie brengt uitdagingen met zich mee om de kennis en expertise afdoende te blijven borgen. Het CJIB ontwikkelt en beheert haar eigen IT-oplossingen ten behoeve van de kerntaken. De schaarste nu en de komende jaren op het terrein van IT en data noodzaakt tot toenemend beroep op externe capaciteit. Dit vraagt ook om flexibiliteit in regels en procedures rond het inzetten van externe capaciteit. Het CJIB zet daarnaast in op het behouden, ontwikkelen en werven van nieuwe collega's, zodat wordt voorkomen dat kritische expertise en kennis niet blijvend is geborgd binnen de organisatie. De invulling van de vacatures loopt tevens in het algemeen minder snel dan gewenst. Dit vraagt dat we als overheid aantrekkelijk zijn en blijven als werkgever. Het CJIB zet maximaal in op het creëren van de juiste randvoorwaarden en optimale setting om personeel te behouden en werven, gelet op het grote belang van continuïteit van de dienstverlening aan mensen. Mede van belang hierbij is dat de arbeidsvoorwaarden marktconform zijn zodat dit geen belemmerende factor kan zijn in het aantrekken en behouden van personeel.

Medewerkers en data

Binnen het CJIB wordt veel verschillende informatie verwerkt, te denken valt aan strafrechtelijke beslissingen, verkeersboetes, maar ook over vorderingen van andere organisaties als CAK en DUO. De aanwezigheid van deze data binnen het CJIB zorgt ervoor dat we het van groot belang vinden om de data maar zeker ook onze medewerkers te beschermen tegen kwaadwillenden. Door in te zetten op informatiebeveiliging middels security en privacy maatregelen beschermen we de aan ons toevertrouwde informatie. Middels fysieke beveiliging van het pand, toegangsbeveiliging tot onze systemen en inzet op awareness activiteiten, zetten we in op de verhoging van de veiligheid van onze medewerkers. Dit betekent ook dat hier een groot deel van de inzet van onze middelen (zowel tijd als financieel) aan besteed moet worden. In het gesprek binnen de driehoek blijven we hier aandacht voor vragen.

Compliance en kwaliteit

Voldoen aan wet- en regelgeving en normen is een basiselement waar een overheidsorganisatie aan moet voldoen. Tegelijkertijd zorgen toenemende regelgeving, dreigingen van buitenaf en eisen die gesteld worden aan openbaarheid, transparantie en moreel-ethisch gebruik, organisaties voor flinke uitdagingen. Het zijn allemaal aparte vakgebieden met eigen regelgeving en regime. Naast informatiebeveiliging en privacy, speelt ook het op orde brengen van de informatiehuishouding en duurzaam informatiebeheer een belangrijke rol. Ook het borgen van compliant gebruik van data en algoritmen vraagt veel aandacht. De digitale transformatie heeft ons veel gebracht, maar stelt nieuwe eisen en brengt verantwoordelijkheden met zich mee. Dit vereist zorg voor de bestaande taken, processen en IT, maar ook tijd, ruimte en middelen bij nieuwe ontwikkelingen. Het CJB heeft zorg over de hoeveelheid eisen die gesteld worden en de kennis, capaciteit en focus die ervoor nodig is om dit volledig, duurzaam in te richten en de effecten hiervan op het verandervermogen en wendbaarheid van de organisatie.

Dit is een uitgave van het

Centraal Justitieel Incassobureau
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Postbus 1794 | 8901 CB Leeuwarden

www.cjb.nl

Mei 2023-versie 1.0